

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 9, Issue 4, December 2021, p. 76-94

Received	Reviewed	Published	Doi Number
30.10.2021	22.12.2021	31.12.2021	10.29228/ijlet.54022

Statistics of Preference for French-Related Departments and Academic Profiles of Students Enrolled in These Departments

Hande Nur GÜLEŞ, ¹ Çağatay UCA ² & Erdoğan KARTAL ³

ABSTRACT

This study seeks to analyze the statistics of preference for French-related departments at universities in Turkey (French language teaching, French language and literature and French Translation and Interpreting) and to examine the profiles of the students who are enrolled in these departments. To that end, it presents a corpus based on statistics (data) of preference for and enrollment in French-related departments in the last five years (2016-2020) through the Higher Education Program Atlas platform (<https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-anasayfa.php>) in the last five years (2016-2020). Then, it examines a total of seven aspects: the gender of the students enrolled in these departments, where they reside, which type of high school they are a graduate of, their net scores in the Undergraduate Placement Examination (LYS)-5 and their scores in the Higher Education Placement Examination (YGS)-3 and YGS-4 graduate, the profiles of those recently enrolled in these departments, and the statistics of preference for these departments across the country. The findings of this study show that French-related departments are preferred primarily by female students. This study concludes that those who reside in the Marmara region mostly opt for these departments, and that most of these students are graduates of Anatolian high schools. It also reveals that vocational high school students rarely prefer French-related departments. It is further notable the students enrolled in these departments have very low LYS and YGS scores on average.

Key Words: French departments, Higher Education Program Atlas, student profile, French.

Fransızca Bölümlerinin Tercih Edilme İstatistikleri ve Bu Bölümlere Yerleşen Öğrencilerin Akademik Profili

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye'deki üniversitelerin Fransızca bölümlerinin (Fransızca öğretmenliği, Fransız dili ve edebiyatı ve Fransızca mütercim-tercümanlık) tercih edilme istatistikleri ve bu bölümlere yerleşen öğrencilerin akademik profillerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bunun için Yükseköğretim Program Atlası platformu üzerinden Lisans Atlası (<https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-anasayfa.php>) arama motoru aracılığıyla Fransızca bölümlerinin son beş yılda (2016-2020) tercih edilme ve yerleştirme istatistiklerine (verilerine) ulaşılarak çalışmanın bütüncesi oluşturulmuştur. Ardından bu bölümlere yerleşen öğrencilerin, cinsiyetleri, yaşadıkları coğrafi bölgeler, mezun oldukları lise grupları ve tipleri, Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS)-5'teki net sayıları, Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS)-3 ve YGS-4'teki puanları, ilgili bölümlere yerleşen son kişilerin profilleri ve son olarak ülke genelinde bu bölümlerin tercih edilme istatistikleri nicel bir yaklaşımla yedi farklı başlıkta incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; Fransızca bölümlerinin öncelikle daha çok kız öğrenciler tarafından tercih edildiği belirlenmiştir. Diğer yandan bu bölümlere ağırlıklı olarak Marmara Bölgesinde yaşayan öğrencilerin rağbet gösterdiği ve bu öğrencilerin de çoğunlukla Anadolu liselerinden mezun oldukları anlaşılmaktadır. Meslek lisesi öğrencilerinin ise Fransızca bölümleri tercih etme oranlarının oldukça düşük olduğu saptanmıştır. Ayrıca bu bölümlere yerleşen öğrencilerin LYS ve YGS puan ortalamalarının da oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fransızca bölümleri, Yükseköğretim Program Atlası, öğrenci profili, Fransızca.

¹ Y. Lisans Öğr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, handegules@gmail.com ORCID ID: 0000-0002-9194-5012

² Y. Lisans Öğr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, ucagatay@gmail.com ORCID ID: 0000-0003-4303-5505

³ Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ekartal@uludag.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9836-5221

Giriş

Fransızca, günümüzde beş kıtada yaklaşık 300 milyon insan tarafından konuşulan büyük dünya dillerinden biridir. Başta Fransa olmak üzere, aralarında Kanada, Belçika, İsviçre, Lüksemburg'un da bulunduğu 29 ülkenin resmi dili olmakla birlikte; dünyada en çok konuşulan ilk beş dil arasında sayılmaktadır. Fransızca aynı zamanda, *Avrupa Birliği* (AB), *Birleşmiş Milletler* (BM), *Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü* (NATO), *Avrupa Futbol Federasyonları Birliği* (UEFA) ve *Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği* (FIFA) ne kadar uzanan uluslararası kurumların da resmi dillerinden biridir (Özgür, 2020).

Fransızcanın bir başka özelliği ise yaklaşık dört asırdır tüm dünyada geçerliliği olan bir diploması dili olmasıdır. Tuncer (2005, s. 9)'in; dil, din, ırk, gelenek ve görenekleri bakımından birbirine benzemeyen toplumlar arasında ilişki kurmaya yarayan en başat araçlardan biri olarak tanımladığı diplomaside, özellikle Avrupa'da 17. yüzyılın başlarına kadar Latince kullanılır. Ancak 17. yüzyıldan başlayarak sonraki iki yüzyıl boyunca neredeyse bütün Avrupa diplomasisine büyük ölçüde *Fransa Krallığı* (843-1792)'nin yön vermesiyle Latince de yavaş yavaş yerini Fransızcaya bırakır. Bu tarihten itibaren, başta Avrupa olmak üzere, 20. yüzyılın başlarına kadar neredeyse tüm dünya diplomasisi ve uluslararası ilişkilerde iletişim dili olarak Fransızca kullanılacaktır (Tuncer, 2006, s. 19).

Diğer yandan, sözü edilen yüzyılların *lingua franca* (ortak dil)'si olması ve birçok devlet tarafından uluslararası diplomaside kullanılması sebebiyle Fransızca aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin de Batı ülkelerini tanınması ve onlarla ilişki içerisinde olmasına aracılık eder. Osmanlı Devleti'nin özellikle *Yükseliş Dönemi* (1453- 1683)'nde siyasi alanda güçlü olmasının en önemli nedenlerinden biri olarak da tüm diplomatik yazışmalarında iletişim dili olarak Fransızca'yı tercih etmesi gösterilmektedir. Siyasi arenanın dışında, eğitim alanında da yenileşmeye giderken İmparatorluğun ilk olarak kullandığı araç yine Fransızca olur. Öyle ki ilk olarak askeri okullarda öğretilmeye başlatılan Batı dili Fransızca olur. Böylelikle Kanuni Sultan Süleyman (1494-1566) döneminde iki devlet arasında imzalanan *Kapitülasyon Antlaşması* (1535)'nin ardından hızlanarak Artan ilişkiler, dil konusunu da ileri bir aşamaya taşır. Sonraki zamanlarda, özellikle 18. yüzyılın son çeyreğinden başlayarak Fransızca, Osmanlı'daki eğitim kurumlarında giderek daha fazla yer bulur. Gerileme dönemine girildiğinde ise Osmanlılar, kendilerini yenilemek ve Batıdaki gelişmeleri takip etmek adına çağdaşlaşmanın bir tür aracı olarak gördükleri Fransızca'yı daha çok öğrenme gereği duyarlar ve bu kapsamda ilk askeri denizcilik okulu olan *Mühendishane-i Bahr-i Hümayun* (1793)'un ders programlarına seçmeli dil olarak Fransızca konular (Sakaoğlu, 1991, s. 61). Daha sonra açılan ortaöğretim kurumlarında, rüştiyelerden başlayarak, idadi ve sultanilerde de yabancı dil olarak yine öncelikle Fransızca öğretilir. 1800'lü yılların sonuna gelindiğinde ise bu kurumların tamamında ve meslek okullarında okutulması zorunlu kılınır (Demircan, 1988, s. 64-67). Diğer yandan, Demirel (1999, s. 7)'in de vurguladığı gibi İmparatorluğun son dönemlerinde toplumsal yaşamda Fransızca konuşup yazmak, aynı zamanda modernleşmenin ve entelektüel görünmenin de bir aracı gibi görülmeye başlanır.

Cumhuriyet dönemine gelindiğinde ise Fransızca, Cumhuriyetin ilk yıllarında da birinci yabancı dil olma özelliğini devam ettirir. Ancak *I. Dünya Savaşı* (1914-1918)'nin ardından dünyadaki güç dengelerinin yer değiştirmesiyle birlikte Amerika Birleşik Devletleri (ABD), siyasi, askeri ve ekonomik alanlarda dünyanın "süper gücü" haline gelir. Sonrasında, *II. Dünya Savaşı* (1939-1945)'ni takiben, özellikle bilim ve teknoloji alanında dünya genelinde egemenliğini artırmasıyla birlikte İngilizce de küresel bir dil olma yoluna girer. Söz konusu yıllarda Türk-Fransız ilişkilerinde yaşanan kimi olumsuz

değişiklikler sonucunda Fransızca da eski önemini yavaş yavaş yitirmeye başlar ve tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de birçok alanda yerini İngilizceye bırakır (Avcı ve Kartal, 2021, s. 1051).

Bugün itibariyle dahi Türkiye’de Fransızcanın etkisinin her ne kadar giderek azaldığı gözlemlense de ortaöğretim düzeyinde başta Galatasaray Okulları ve Tevfik Fikret Liseleri olmak üzere Fransızca eğitim yapan resmi ve özel kurumların yanı sıra kimi devlet okullarda seçmeli ikinci yabancı dil olarak Fransızca dersler okutulmaktadır. Yükseköğretim düzeyinde ise; 28’i devlet, biri vakıf üniversitesi (İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi) bünyesinde olmak üzere lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim veren toplamda 29 Fransızca bölümü bulunmaktadır. Bunların; 10’u Fransız dili ve edebiyatı, 10’u Fransızca öğretmenliği ve dokuzu ise Fransızca ya da İngilizce-Fransızca mütercim-tercümanlık bölümü statüsündedir (Tablo 1).

Tablo 1. Türkiye’deki Fransızca Bölümleri

Bölüm	Üniversite	Bölüm	Üniversite	Bölüm	Üniversite
	Adnan Menderes Üniversitesi		Anadolu Üniversitesi		Bilkent Üniversitesi (İng.-Fr.)
	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi		Atatürk Üniversitesi		Hacettepe Üniversitesi
FRANSIZ DİLİ VE EDEBİYATI	Ankara Üniversitesi	FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ	Çukurova Üniversitesi	FRANSIZCA MÜTERCİM-TERCÜMANLIK	İstanbul Üniversitesi
	Cumhuriyet Üniversitesi		Dokuz Eylül Üniversitesi		Kafkas Üniversitesi (İng.-Fr.)
	Hacettepe Üniversitesi		Gazi Üniversitesi		Kırıkkale Üniversitesi
	İstanbul Üniversitesi		Hacettepe Üniversitesi		Marmara Üniversitesi
	Pamukkale Üniversitesi		İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa		Mersin Üniversitesi
	Selçuk Üniversitesi		Marmara Üniversitesi		Sivas Cumhuriyet Üniversitesi (İng.-Fr.)
	Sivas Cumhuriyet		Ondokuz Mayıs Üniversitesi		Yıldız Teknik Üniversitesi
	Tekirdağ Namık Kemal		Uludağ Üniversitesi		

Program türüne göre bu bölümlerin amacı ise genellikle şu şekilde sıralanabilir:

1. Fransız dili ve edebiyatı: Öğrencilerin Fransızca konuşma ve yazma becerilerini geliştirmek, Fransız edebiyatı ve kültürünü disiplinlerarası bir yaklaşımla farklı boyutlarıyla öğretmek, bilimsel düşüncenin ışığında öğrenciye, insancıl ve akılcı değerlere yönelik özgür bir zihin yapısı kazandırmak, öğrenciyi aynı zamanda araştırmacı, sorgulayıcı ve yaratıcı kılarak Batı kültürüne bilimsel ve çağdaş bir biçimde yaklaşımını sağlamak, ileride araştırmacı olmak isteyen ve farklı alanlarda çalışacaklar için gerekli meslekî alan bilgisi ve bunu kullanabilme becerilerini kazandırarak donanımlı insanlar yetiştirmektir (Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü, 2021).

2. Fransızca öğretmenliği: Çağdaş bilgi toplumunun değerlerini özümsemiş, Fransızca ve dil öğretim yöntemleri konusunda donanımlı, öğretmenlik mesleğiyle ilgili alanlarda bilgi üreten ve uygulayan, sürekli kendini geliştiren ve yenilikleri izleyen, mesleki yeterlik ve duyarlılığa sahip, alanında temel ve uygulamalı araştırmalar yapabilen, analitik ve eleştirel düşünceye sahip, iletişim becerileri gelişmiş, yaratıcı, topluma hizmet yükümlülüğünün farkında olan, demokrasi, insan hakları ve mesleki etik

değerlere uygun davranan nitelikli Fransızca öğretmenleri yetiştirmektedir (Bursa Uludağ Üniversitesi Fransız Dili Eğitimi ABD, 2021).

3. Fransızca mütercim-tercümanlık: Bilimsel yöntemler ışığında hukuk, iktisat, edebiyat, sosyal, fen ve teknik bilimler, tıp, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, maliye ve benzeri birçok disiplinde ve çağın gereksinimleri doğrultusunda ortaya çıkan yeni alanlarda Fransızca-Türkçe/ Türkçe-Fransızca yazılı ve sözlü çeviri yapabilecek bilgili, kültürlü, çevirmenlik mesleğin gerektirdiği becerilerle donanmış nitelikli çevirmenler yetiştirmektedir (Hacettepe Üniversitesi Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı, 2021).

Diğer yabancı dil bölümlerinde olduğu gibi bu bölümlerde öğrenim görmek isteyen öğrenciler, *Ölçme, Seçme, Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)* tarafından hazırlanan *Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS-5)*'na girmeleri zorunludur. Sadece üç dilde (İngilizce, Fransızca ve Almanca) hazırlanan LYS-5, yabancı dil bölümlerini tercih etmek isteyen öğrencilerin girdiği 80 çoktan seçmeli sorudan oluşan bir "dil" sınavıdır. ÖSYM'nin son 5 yıldaki verilerine bakıldığında her yıl yaklaşık 120 bin öğrencinin bu sınava girdiği görülmektedir. Türkiye'de hâlihazırda devlet ve vakıf üniversitelerinin değişik fakülte (Fen-Edebiyat, Edebiyat ve Eğitim Fakülteleri) ve yabancı diller yüksekokullarına bağlı *dil ve edebiyat, karşılaştırmalı edebiyat, dilbilim, yabancı dil öğretmenliği, mütercim-tercümanlık ve çeviribilim* bölümlerde toplamda 50 farklı dil programı bulunmakta ve bu programlara da her yıl yaklaşık olarak 22 bin civarında öğrenci almaktadır. Aşağıda Tablo 2'de, 2020 yılı itibariyle Türkiye'deki yabancı dil programları ve bu programlara yerleşen ortalama öğrenci sayıları ve puanları verilmiştir.

Tablo 2. Türkiye'deki yabancı dil bölümleri (2020)

Bölümler	Ortalama Puan	Ortalama Yerleşen	Bölüm Sayısı	Toplam Yerleşen
Alman Dili ve Edebiyatı	376	63	15	940
Almanca Mütercim-Tercümanlık	400	58	9	466
Almanca Öğretmenliği	356	46	17	789
Arap Dili ve Edebiyatı	365	58	12	701
Arapça Mütercim-Tercümanlık	389	39	5	196
Arapça Öğretmenliği	371	28	12	330
Arnavut Dili ve Edebiyatı	346	1	1	1
Boşnak Dili ve Edebiyatı	297	1	1	1
Bulgar Dili ve Edebiyatı	280	21	1	21
Bulgarca Mütercim-Tercümanlık	311	19	1	19
Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları	326	55	22	1220
Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı	373	27	4	109
Çerkez Dili ve Kültürü	364	31	2	62
Çin Dili ve Edebiyatı	385	30	4	90
Çince Mütercim-Tercümanlık	417	9	2	18
Dilbilim	404	50	5	248
Ermeni Dili ve Kültürü	280	5	2	10
Eski Yunan Dili ve Edebiyatı	351	47	2	93
Fars Dili ve Edebiyatı	358	27	5	136
Farsça Mütercim-Tercümanlık	313	5	1	5
Fransız Dili ve Edebiyatı	399	56	10	564
Fransızca Mütercim-Tercümanlık	371	41	8	329
Fransızca Öğretmenliği	387	39	10	393
Gürcü Dili ve Edebiyatı	288	16	2	32

Bölümler	Ortalama Puan	Ortalama Yerleşen	Bölüm Sayısı	Toplam Yerleşen
İbrani Dili ve Kültürü	312	19	1	19
İngiliz Dili ve Edebiyatı	389	48	121	5606
İngilizce Çeviribilim	389	40	4	158
İngilizce Dilbilim	404	62	2	124
İngilizce -Fransızca Mütercim-Tercümanlık	391	43	4	170
İngilizce Mütercim-Tercümanlık	390	27	66	1682
İngilizce Öğretmenliği	403	43	125	5161
İspanyol Dili ve Edebiyatı	409	41	4	124
İtalyan Dili ve Edebiyatı	396	52	3	104
Japon Dili ve Edebiyatı	412	41	3	124
Japonca Öğretmenliği	408	41	1	41
Karşılaştırmalı Edebiyat	423	24	9	216
Kazak Dili ve Edebiyatı	306	5	1	5
Kore Dili ve Edebiyatı	361	37	4	149
Kürt Dili ve Edebiyatı	321	21	3	62
Latin Dili ve Edebiyatı	354	38	3	114
Leh Dili ve Edebiyatı	347	34	2	67
Rusça Mütercim-Tercümanlık	331	7	1	7
Rus Dili ve Edebiyatı	359	37	17	595
Rus Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	373	10	1	10
Rusça Mütercim-Tercümanlık	366	8	4	33
Süryani Dili ve Edebiyatı	314	20	1	20
Ukrayna Dili ve Edebiyatı	418	26	1	26
Urdu Dili ve Edebiyatı	305	21	2	41
Yunan Dili ve Edebiyatı	393	21	1	21
Zaza Dili ve Edebiyatı	331	21	2	41
		Toplam	539	21493

Tablo 2 yakından incelendiğinde, *yabancı dil öğretmenliği* programları arasında “ortalama puan” bakımından Fransızca öğretmenliği programının Japonca (408) ve İngilizcenin (403) ardından 387 puanla 3. sırada yer aldığı görülmektedir. Diğer yandan, her ne kadar Almanca öğretmenliği programlarının ortalama puanı (356) Fransızcadan (387) düşük olsa da program sayısı (f=17) ve buralara yerleşen öğrenci miktarı (789 öğrenci) bakımından neredeyse Fransızcanın (393 öğrenci) 2 katı oranındadır. İngilizce öğretmenliği ise hem ortalama puan (403), hem program adedi (125) hem de yerleşen öğrenci sayısı bakımından her iki programın da önündedir. *Dil ve edebiyat* programları bağlamında bakıldığında ise Fransız dili ve edebiyatı programlarının (f=10), toplamda 33 program arasında ortalama 399 puanla Japon (412), Ukrayna (418) ve İspanyol (409) dili ve edebiyatları programlarının ardından 4. sırada geldiği anlaşılmaktadır. Öğretmenlik programlarında olduğu gibi *dil ve edebiyat* programlarında da Almanca (376) ve İngilizce (389) her ne kadar “ortalama puan” olarak Fransızcadan düşük olsalar da program sayıları ve buralara yerleşen öğrenci adedi olarak oldukça ileri bir düzeydedirler. Ancak burada özellikle İngiliz dili ve edebiyatı programlarının ortalama puanı (389) bizi yanıltmamalıdır. Şöyle ki Türkiye’deki toplam 121 İngiliz dili ve edebiyatı programı arasında ortalama 457 puanla tercih edilen Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü gibi oldukça yüksek puanlı programlar olduğu gibi ortalama 326 puanla tercih edilen Ardahan Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü de bulunmaktadır. Söz konusu durum da bu programların puan ortalamalarının düşmesine neden olmaktadır. Son olarak *mütercim-tercümanlık* ve *çeviribilim* programlarının verilerine bakıldığında ise Fransızca mütercim-tercümanlık programlarının bu türdeki

toplam 11 program arasında ortalama 371 puanla 7. sırada, İngilizce- Fransızca mütercim-tercümanlık programlarının ise 391 puanla 3. sırada bulunmaktadır.

Alanyazın İncelemesi

Alan yazın incelendiğinde Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin profillerine yönelik değişik zamanlarda, program, bölüm ve fakülte bazında çok sayıda çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Söz konusu çalışmalarda öğrenci profillerinin farklı değişkenler (parametreler) çerçevesinde belirlenmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Şöyle ki; Altun (1994), Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin genel profilini; Kuştepe ve Gülcan (2002), Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde 2001-2002 akademik yılında öğrenim gören ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin, demografik özellikleri, sosyal ve akademik yaşamları ve gelecekle ilgili beklentilerine yönelik profilini; Kuru ve Pepe (2002), Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programı özel yetenek sınavlarına katılan 262 öğrencinin sosyo-ekonomik profilini; Özsoy (2004), Hacettepe, Pamukkale ve Başkent Üniversitelerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-demografik yapılarına göre profilini; Uluğ, Karadayı ve Üge (2004), Maltepe Üniversitesi öğrencilerin, Kurbanoğlu (2004) da Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinin genel profillerini; Şenol ve Tüfekci (2007), Süleyman Demirel Üniversitesi'ne bağlı Meslek Yüksek Okulları'ndaki Muhasebe Programlarına kayıtlı öğrencilerin, cinsiyet, yaş, geldikleri coğrafi bölge ve ailelerin aylık gelirleri bakımından profilini; Başak, Bilgin, Dişciğil ve Boylu (2007), Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik profilini; Atasever (2007), Gazi Üniversitesi öğrencilerin cinsiyet, yaş, aile yapısı vb. değişkenler açısından profilini; Gürüler, Karahasan ve İstanbullu (2007), Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne kayıtlı öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre profilini; İssi (2008), Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan profilini; Demir ve Subaşı (2008), Bilecik Üniversitesi Bozüyük Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Programı'na kayıtlı öğrencilerin cinsiyet dağılımı, anne-babalarının eğitim düzeyleri, meslekleri ve ailelerinin gelir düzeylerine göre profilini; Çevik ve Yiğit (2009), Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin, kişisel özellikleri, bölümleri hakkındaki düşünceleri, eğitim ve kişisel gelişim konularındaki tutumları ve öğretmenliğe bakış açılarından hareketle profilini; Arık (2009), Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kimya Bölümü öğrencilerinin, anne-babalarının eğitim durumu, gelir düzeyleri, geldikleri coğrafi bölgeler ve kardeş sayıları gibi değişkenlere göre profilini; Altunay (2010), vakıf üniversitelerinde öğrenim gören öğrencilerin yaş, cinsiyet, sosyo-ekonomik düzey vb. karakteristik kimi özelliklerine göre profilini; Sandal ve Karademir (2013), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'ndeki öğrencilerin, sosyo-kültürel ve ekonomik yapıları, üniversite ve bölümden beklentileri ve sorunlara karşı çözüm önerilerine bakarak profilini; Bozkurt ve Şener (2013), Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin demografik, sosyal, kültürel, ekonomik ve mezun olduktan sonraki beklentileri açısından karşılaştırmalı olarak profillerini; Özçelik (2013), Gazi üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin farklı değişkenler (sınıf düzeyi, cinsiyet, mezun olunan lise türü ve birinci yabancı dil İngilizcenin düzeyi) açısından ikinci yabancı dil olarak Fransızca öğrenme profilleri; Ulusoy, Karabulut ve Aydın (2014), Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerin, yaş, cinsiyet, yaşadıkları coğrafi bölge, ailelerinin eğitim düzeyi ve aylık gelirleri gibi çeşitli değişkenlere göre profilini; Tekin (2014), Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencilerin başarı ve kısmen demografik profilini; Yavuzer ve Kahraman (2014), Nevşehir Hacı Bektaş

Veli Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sosyal, ekonomik ve kültürel profilini; Çiçek, Baykul ve Keleş (2014), Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerin, demografik yapısı, sosyo-ekonomik durumları, üniversite öncesi öğrenim hayatları ve ailelerine değin genel bilgilerden hareketle bir profilini; Genç (2015), Gazi üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 341 öğrencinin aile yapıları, sosyo-ekonomik durumları ve kültürel eğilimlerine yönelik profilini; Sarıhan, Duru ve Parlakay (2015), Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerin (83 öğrenci), demografik ve sosyo-ekonomik yapılarına yönelik profilini; Şimşek (2016), Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları, aile yapıları, eğitim süreçleri ve yaşadıkları coğrafi bölgelere göre profilini; Tösten, Anık ve Kayan (2016), Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencilerin cinsiyet, yaş, aylık gelir, yaşadıkları bölge ve yaptıkları harcamalara dair profilini; Akçapınar, Altun ve Aşkar (2016), Türkiye'de bir devlet üniversitesinin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde Bilgisayar Donanımı dersine kayıtlı 76 ikinci sınıf öğrencisinin çevrimiçi öğrenme ortamlarındaki etkileşim verileri ile akademik performansları arasındaki ilişkiye göre profilini; Güzelyürek Çelik ve Özcan (2017), Yıldız Teknik Üniversitesi Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı'na yerleşen öğrencilerin dil seviyelerinin, çeviri bilim eğitimi çerçevesinde uygulanan dil düzeylerine uygunlukları açısından profilini; Uçar (2017), İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerin, sosyo-ekonomik yapıları, akademik eğilimleri ve kuruma dair beklentilerine göre profilini; Kuşçu (2018), Pamukkale Üniversitesi Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin, kimi değişkenlere (birinci yabancı dil, cinsiyet, sınıf ve mezun olunan kurum) göre ikinci yabancı dil olarak Fransızca öğrenme profillerini; Kozikoğlu ve Kayan (2018), eğitim fakültelerindeki akademisyenlerin son yıllarda eğitim fakültelerindeki nitelik ve başarı bakımından öğrenci profilindeki değişimi; Onat Kocabıyık ve Donat Bacıoğlu (2019), Trakya Üniversitesi'nde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin, yaş, cinsiyet, aylık giderleri ve bölüm tercihleri gibi çeşitli değişkenlere göre profilini; Küçükaslan ve Bulut (2019), Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencilerin, demografik özellikleri, ailevi ve sosyo-ekonomik durumları ve üniversite öncesi öğrenimlerine dair profilini ve son olarak Erdoğan (2019) ise Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde öğrenim gören lisansüstü öğrencilerin, sosyal, kültürel, ekonomik ve eğitim düzeylerine yönelik profilini incelediği belirlenmiştir.

Çalışmanın Önemi ve Amacı

Ballack ve Botes (2003)'e göre eğitim sürecinde geliştirici ve yönlendirici kararlar almak için öğrenci profillerinin bilinmesi oldukça önemlidir (aktaran Çiçek, Baykul ve Keleş, 2014, s. 172). Şöyle ki Çiçek ve diğerleri (2014, s. 172)'nin de vurguladığı gibi, yükseköğretim düzeyinde düzenli aralıklarla yapılan bu türden profil çalışmaları öğretim elamanları ve üniversite yönetimine, bir yandan öğrencilerdeki değişimi tespit etme ve izleme imkânı sunacağı gibi, diğer yandan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları, akademik ve sosyal yaşama ilişkin görüşleri ve geleceğe yönelik beklentileri hakkında da bilgi verecektir. Ayrıca Keskin, Koraltan ve Öztürk (2010, s. 2)'e göre, söz konusu çalışmalar sayesinde öğrencileri daha yakından tanıma fırsatı doğacağından, öğrenme biçimleri belirlenerek kendilerine verilecek eğitimin kalitesi de bu ölçüde artırılacaktır. Bununla birlikte, profil çalışmalarının bir diğer amacı ise üniversitede öğrenim gören öğrencilerin ilgi, istek, ihtiyaçlarını belirlemek ve bu doğrultuda, öğrenciler beklentilerini karşılayacak biçimde eğitim-öğretim alanında düzenlemelere gitmektir.

Alanyazın incelendiğinde ülkemizde Fransızca bölümlerinde okuyan öğrencilerin doğrudan profillerine yönelik herhangi bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Hem bu eksikliği giderebilmek

adına hem de ileride yapılabilecek benzer araştırmalara öncülük edebilmek düşüncesiyle bu çalışmada, *Yükseköğretim Program Atlası* (<https://yokatlas.yok.gov.tr/>) verilerinden hareketle Türkiye'deki üniversitelerin Fransızca bölümlerini (Fransızca öğretmenliği, Fransız dili ve edebiyatı ve Fransızca mütercim-tercümanlık) tercih eden öğrencilerin akademik profilinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Sözü edilen amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. Fransızca bölümlerini tercih eden ortalama öğrenci sayıları kaçtır ve bu öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımı nasıldır?
2. Öğrencilerin geldikleri coğrafi bölgelere göre dağılımı nasıldır?
3. Öğrencilerin mezun oldukları lise türlerine göre dağılımı nasıldır?
4. Fransızca bölümlerini tercih eden son kişilerin puanları ve başarı sıralamaları nasıldır?
5. Fransızca bölümlerini tercih eden öğrencilerin ortalama LYS-5 net sayıları kaçtır?
6. Fransızca bölümlerini tercih eden öğrencilerin en düşük YGS-3 ve 4 puan ortalamaları kaçtır?
7. Türkiye genelinde bu bölümlerin tercih edilme istatistikleri (tercih eden ortalama öğrenci sayıları, sınava giren öğrencilerden ortalama kaçının bu bölümleri tercih ettiği, tercih eden öğrencilerden kaçının bu bölümlere yerleştiği, kaçını tercihlerinde yerleştiği ve son olarak bu öğrencilerden ortalama kaç bu bölümlerle birlikte farklı lisans ve ön lisans programlarını da tercih ettiği) nasıldır?

Yöntem

Tarama modeline göre yapılandırılan bu çalışma, betimsel bir nicelik arz etmektedir. Nicel araştırma yaklaşımları, genelde herhangi bir olgunun "ne derece var olduğuna" ortaya koymak için kullanılan araştırma türleri olarak tanımlanır. Diğer bir ifadeyle, araştırmaya konu edilen olgunun sayısal özelliklerini ön plana çıkarmak için "ne kadar, ne miktarda, ne kadar sık ve ne kadar yaygın" gibi sorularına yanıt ararlar. (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 255). Çalışmanın verilerini derlemek içinse "doküman analizi" tekniğinden yararlanılmıştır. Basılı ve sayısal (dijital) belgeleri (dokümanları) incelemek ve değerlendirmek için kullanılan bu sistemli teknik, belgelerde bulunan verileri bulma, seçme, anlamlandırma, değerlendirme ve sentezleme aşamalarını içerir (Kıral, 2020, s. 173-175).

Derlemin Oluşturulması ve Verilerin Çözümlemesi

Çalışmanın derlemi *Yükseköğretim Program Atlası* platformu üzerindeki *Lisans Tercih Sihirbazı* (<https://yokatlas.yok.gov.tr/tercih-sihirbazi-t4.php>) kullanılarak oluşturulmuştur. Türkiye'deki üniversitelerin toplamda iki bine yakın fakültesinde bulunan dokuz bin civarındaki lisans programına yerleşen yarım milyona yakın öğrenci verisinin işlendiği bu platform, YGS/LYS'ye hazırlık aşamasından başlayarak adayların üniversite ve meslek tercihlerini yaparken daha bilinçli kararlar verebilmesini desteklemek amacıyla *Yükseköğretim Kurulu* (YÖK) tarafından geliştirilmiş bir sistemdir. Özellikle *Yükseköğretim Kurumları Sınavı* (YKS) tercihleri sırasında öğrencilere kolaylık sağlaması için geliştirilen *Lisans Tercih Sihirbazı*, Türkiye'deki bütün üniversitelerin dört yıllık lisans programlarının geçtiğimiz son beş yıl içerisindeki taban puanlarını ve kontenjan bilgilerini içermekle birlikte, bu programların taban başarı sıraları, puan türü değişen programların eski puan türündeki taban başarı sıraları, buldukları şehirleri, üniversitelerin türleri (vakıf ya da devlet), burs oranları ve öğretim türleri hakkında da bilgiler sağlamaktadır. Ayrıca söz konusu platform aracılığıyla, bu programlara (lisans) önceden yerleşen öğrencilerin puanları, başarı sıraları, YKS netleri, geldikleri liseler, geldikleri bölgeler, ilgili programda görevli öğretim üyesi ve öğrenim görmekte olan yerli ve yabancı uyruklu öğrenci sayıları, Erasmus trafiği ve benzeri pek çok detaya da ulaşmak mümkün olmaktadır. Böylelikle öğrenciler, hedefledikleri programlara kaç puan, kaç net, hangi sıra ve hangi şartlarla girebileceklerini

görebilmektedirler. Kolay erişilebilir ve anlaşılır bir formatta kullanıcıların hizmetine sunulmuş platformun en önemli özelliği ise gerçek verilere dayanmasıdır. Genelde ortalama değerlerin kullanıldığı sistem, üniversite adaylarının başka hiçbir kaynak arayışına gereksinim duymaksızın doğru ve güvenilir bilgilere erişebilecekleri yegâne kaynak olma özelliği taşımaktadır.

Verileri derlemek için öncelikle platform üzerindeki *Puan Türü Seçin* arama seçeneğinden *DİL* puanı seçilerek *Dil Puan Türü ile Öğrenci Alan Lisans Programları*'nın tamamına ulaşılmıştır. Ardından sayfadaki *Program Adı* kutucuğuna bütün programların adında yer alan/ortak olan *Fransız* (anahtar) kelimesi girilerek arama Fransızca programlarına indirgenmiştir. Böylelikle 10'u *Fransızca* öğretmenliği, 10'u *Fransız* dili ve edebiyatı, altısı *Fransızca* mütercim-tercümanlık ve üçü İngilizce, *Fransızca* mütercim-tercümanlık türünde olmak üzere 28'i devlet, biri ise vakıf üniversitesi (İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi) bünyesindeki 29 Fransızca programının/bölümünün (Tablo 1) son beş yıldaki (2016-2020) verilerine ulaşılmıştır. Bir sonraki aşamada, her bir programa değin veriler yıllara göre *PDF* formatında tek tek bilgisayara kaydedilerek çözümleme için hazır hale getirilmiştir. Daha sonra, her üç program için de üç ayrı *Excel* dosyası oluşturularak veriler, araştırma soruları/başlıkları çerçevesinde yıl bazında her bir program için tek tek *PDF* dokümanlardan derlenerek *Excel* dosyalarındaki sayfalara aktarılmıştır. Hemen ardından programlara göre her bir araştırma soru için yıl bazında ortalamalar hesaplanmış ve son olarak da beş yılın genel ortalamaları alınmıştır.

Bulgular

Bu kısımda araştırma sorularına ilişkin bulgular, veri türlerine göre farklı başlıklar altında tablolar aracılığıyla sunularak açıklanmaya çalışılmıştır.

1. Fransızca Bölümlerini Tercih Eden Ortalama Öğrenci Sayıları ve Cinsiyetlerine Göre Dağılım

Aşağıda verilen Tablo 3'e bakıldığında her üç program/bölüm türünü de tercih eden ortalama öğrenci sayılarının 40'lı rakamlarda olduğu görülmektedir. Fransızca öğretmenliği programları 38 öğrenci ortalamasıyla en az öğrenciyi alırken, Fransız dili ve edebiyatı programları 49 öğrenci ortalamasıyla her üç bölüm arasında en fazla öğrenci kabul eden bölüm statüsündedir. Fransızca mütercim-tercümanlık programları ise 44 öğrenci ortalamasıyla ikinci sırada yer almaktadır. Diğer yandan, bu programlara yerleşen kız öğrenci sayısının, erkek öğrencilere oranla neredeyse 2/3 daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Ortalama öğrenci sayıları ve cinsiyetlerine göre dağılımı

Bölümler	Cinsiyet		Toplam
	Kız	Erkek	
Fransızca Öğretmenliği	23	15	38
Fransız Dili ve Edebiyatı	30	19	49
Fransızca Mütercim-Tercümanlık	27	17	44

2. Öğrencilerin Geldikleri Coğrafi Bölgelere Göre Dağılımı

Fransızca bölümlerine yerleşen öğrencilerin geldikleri coğrafi bölgelere bakıldığında ise bu programların çok Marmara Bölgesi'nde ikametgâh eden öğrenciler tarafından tercih edildiği gözlenmektedir. En düşük tercihlerin ise Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nden yapıldığını görülmektedir. En yüksek tercihin yapıldığı Marmara Bölgesi'ni sırasıyla; Ege ve Akdeniz Bölgeleri takip etmektedir (Tablo 4).

Tablo 4. Öğrencilerin geldikleri coğrafi bölgelere göre dağılımı

Bölümler	Akdeniz	Ege	Marmara	Karadeniz	İç Anadolu	Güneydoğu Anadolu	Doğu Anadolu
Fransızca Öğretmenliği	4	6	14	3	7	1	1
Fransız Dili ve Edebiyatı	3	9	20	2	13	1	1
Fransızca Mütercim Tercümanlık	4	6	17	3	13	1	1

3. Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Dağılımı

Aşağıdaki Tablo 5’de görüldüğü üzere, Fransızca bölümlerinin ağırlıklı olarak genel liselerden mezun olan öğrenciler tarafından tercih edildiği anlaşılmaktadır. Bu programların meslek liseleri mezunları tarafından tercih edilme oranları ise; Fransızca öğretmenliği programları için yaklaşık 1/5 oranında (%18,4) iken Fransız dili ve edebiyatı ve Fransızca mütercim-tercümanlık programları için ortalama %15 civarındadır.

Tablo 5. Öğrencilerin mezun oldukları lise türlerine göre dağılımı

Bölümler	Lise Türü	
	Genel Lise	Meslek Lisesi
Fransızca Öğretmenliği	31	7
Fransız Dili ve Edebiyatı	42	7
Fransızca Mütercim Tercümanlık	37	7

4. Programları Tercih Eden Son Kişilerin Puan Ortalamaları ve Başarı Sıraları

Tablo 6’da yer alan verilere bakıldığında bu programlara yerleşen son kişiler içerisinde en yüksek puanlı öğrencilerin Fransız dili ve edebiyatı bölümlerini, en düşük puanlı öğrencilerin ise Fransızca öğretmenliği programlarını tercih ettiği görülmektedir. Ancak, her iki program arasında 34 puanlık bir fark olmasına rağmen başarı sıralaması bakımından birbirlerine oldukça yakın durumdadırlar. Fransızca mütercim-tercümanlık programları ise puan bakımından ikinci sırada yer almasına rağmen başarı sıralaması bakımından (yaklaşık 6 bin kişi) diğer her iki programın da oldukça gerisinde yer almaktadır.

Tablo 6. Fransızca bölümlerini tercih eden son kişilerin puan ortalamaları ve başarı sıraları

Bölümler	Puan	Başarı Sırası
Fransızca Öğretmenliği	278	33.100
Fransız Dili ve Edebiyatı	312	33.000
Fransızca Mütercim Tercümanlık	299	39.100

5. Öğrencilerin Ortalama LYS-5 Net Sayıları

Program bazında bu bölümleri tercih eden öğrencilerin LYS-5 yabancı dil sınavındaki ortalama net sayıları göz önünde bulundurulduğunda ise her üç programı da tercih eden öğrencilerin net ortalamaları bakımından aralarında çok az sayıda farkın olduğu gözlemlenmektedir (Tablo 7). En yüksek net ortalamalarının (f=43) Fransız dil ve edebiyatı bölümlerini tercih eden öğrencilere, en düşük net ortalamalarının (f=39) ise Fransızca öğretmenliği programlarını tercih eden öğrencilere ait olduğu

anlaşılmaktadır. Diğer yandan, önceki araştırma sorularının bulgularında olduğu gibi Fransızca mütercim-tercümanlık programları, bu sıralamada da ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 7. Öğrencilerin LYS-5 Dil (80 Soru) sınavındaki net ortalamaları

Bölümler	LYS-5 Dil (80 Soru) Net Ortalamaları
Fransızca Öğretmenliği	39
Fransız Dili ve Edebiyatı	43
Fransızca Mütercim Tercümanlık	42

6. Öğrencilerin En Düşük YGS-3 ve YGS-4 Puan Ortalamaları

Aşağıda Tablo 8'de verilen YGS-3 ve YGS-4 sınavlarının puan ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda, en düşük ortalamanın öğretmenlik programlarını tercih eden öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, Fransız dili ve edebiyatı ve Fransızca mütercim-tercümanlık bölümlerini tercih eden öğrencilerin YGS-3 ve YGS-4 sınavı sonuçların arasında neredeyse herhangi bir fark olmadığı belirlenmiştir. Diğer yandan, söz konusu sınavların soruları, Türkçe, Matematik, Sosyal ve Fen Bilimleri alanlarından sorulmasına rağmen puanların geneline bakıldığında LYS-5 dil sınavındaki puan oranları gibi düşük olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin YGS-3 ve YGS-4 puan ortalamaları

Bölümler	En Düşük YGS Puan Ortalamaları	
	YGS-3	YGS-4
Fransızca Öğretmenliği	249	202
Fransız Dili ve Edebiyatı	278	232
Fransızca Mütercim-Tercümanlık	276	232

7. Fransızca Bölümlerinin Türkiye Genelinde Tercih Edilme İstatistikleri

Aşağıdaki Tablo 9'da ise sırasıyla; ülke genelinde Fransızca bölümlerinin toplam ve ortalama tercih edilme sıklıkları, yerleşen öğrencilerin buralara kaçınıcı tercihlerinde yerleştikleri ve aynı zamanda kaçınının bu programların yanında farklı lisans ve ön lisans programlarını tercihte ettiklerine dair sayılar yer almaktadır. Veriler dikkatlice incelendiğinde öncelikle bu programların ortalama tercih edilme sayılarıyla, yerleşen öğrencilerin kaçınıcı tercihleri olduğuna dair sayıların hemen hemen aynı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu programların toplam tercih edilme sıklıkları ve öğrencilerin farklı program (lisans ve önlisans) tercihlerine dair sayılar arasında ise farklılıklar olduğu gözlenmektedir. Şöyle ki bölümler arasında en sıklıkla (f=466) Fransız dili ve edebiyatı bölümlerinin tercih edildiği ve bunu birbirlerine yakın sayılarla sırasıyla mütercim-tercümanlık (f=400) ve öğretmenlik (f=396) bölümlerinin izlediği görülmektedir. Farklı program tercihlerine bakıldığında ise benzer şekilde Fransız dili ve edebiyatı programlarını tercih eden öğrencilerin yine en sıklıkla farklı lisans (f=426) ve önlisans (f=19) programlarını da tercih eden öğrenciler olduğu sonucuna varılmıştır. Bu kategorinin (farklı) lisans programları düzeyinde Fransız dili ve edebiyatı bölümlerini Fransızca öğretmenliği (f=315) programları takip etmekte, önlisans düzeyinde ise çok yakın bir sayıyla (f=17) mütercim-tercümanlık programları takip etmektedir.

Tablo 9. Fransızca bölümlerin Türkiye genelinde tercih edilme istatistikleri

Bölümler	Toplam Tercih Eden	Ortalama Tercih Eden	Ortalama Kaçınıcı Tercihi	Farklı Program Tercihi	Önlisans Tercihleri
Fransızca Öğretmenliği	396	8	5	315	10
Fransız Dili ve Edebiyatı	466	8	6	426	19
Fransızca Mütercim-Tercümanlık	400	8	5	306	17

Tartışma

Bu bölümde ise bulgular kısmında elde edilen veriler sırasıyla yorumlanmaya çalışılmıştır. İlk olarak Fransızca bölümlerini tercih eden öğrencilerin cinsiyet dağılımına bakıldığında, her 3 (üç) bölüme de yerleşen kız öğrencilerin sayı bakımından erkek öğrencilere oranla daha fazla oldukları göze çarpmaktadır. Söz konusu durum, son yıllarda ülkemizde yapılan kimi araştırmaların (Öztürk ve Gürbüz, 2013) da işaret ettiği gibi kız öğrencilerin, dil öğrenme konusunda erkek öğrencilere nazaran daha ilgili ve meraklı oldukları ve dolayısıyla tercihlerini de genelde bu yönde kullandıklarıyla açıklanabilir. Diğer yandan, özellikle öğretmenlik programlarının kız öğrenciler tarafından daha çok tercih edilmeleri, bu öğrencilerin puanlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olmasıyla da açıklanabilir. Zira kız öğrenciler öğretmenlik mesleğini değerli görmekle birlikte erkek öğrencilere oranla daha çok sevdikleri de söylenebilir (Eret-Orhan ve Ok, 2014).

Üniversiteye yerleştirme sınavlarında Fransızca bölümleri tercih eden öğrencilerin tercih sırasında coğrafi bölgelerinde etkili olduğu görülmektedir. En çok tercih edilen bölge Marmara Bölgesi iken en az tercih edilen bölgelerin ise Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri olduğu anlaşılmaktadır. Marmara Bölgesi'nin diğer bölgelere oranla daha çok tercih edilmesinin nedenlerinden biri de İstanbul ve Bursa gibi büyük şehirlerin burada olması ve Fransızca programlarının da yaklaşık $\frac{1}{4}$ (f=7)'nin bu bölgedeki üniversitelerde yer almasıdır. Bir diğer bakış açısıyla, Ming (2010)'in de belirttiği gibi bu üniversitelerin kolay ve hızlı ulaşılabilir üniversiteler olmasıdır. Ayrıca, bu üniversitenin bulunduğu şehirlerin maddi ve sosyal imkânları, mezuniyet sonrası iş bulma olanaklarına da üniversitelerin coğrafi konumu, yani erişilebilirlikleri kadar dikkate alınabilecek etmenlerdendir (Soutar ve Turner, 2002).

Diğer yandan, Kartal (2009, s. 12-13)'in da işaret ettiği gibi Türkiye'de yükseköğretime girişte coğrafi bölgeler arası farklılıklar olduğu gibi iller arasında da farklılıklar gözlenmektedir. Öyle ki aynı coğrafi bölge sınırları içerisindeki iki şehir arasında dahi büyük eşitsizlikler olabilmektedir. Genelde başarısı düşük şehirlerin de Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yer aldığı anlaşılmaktadır. Söz konusu bölgelerdeki başarı oranlarının düşük olması; okullardaki araç-gereç ve öğretmen eksikliği, bölge öğrencilerine üniversite giriş sınavlarında ek puan verilmemesi, bölgelerarası ekonomik farklılıkların giderilememesi gibi etmenlere bağlanmaktadır.

Araştırma soruları kapsamında ele alınan diğer değişken ise Fransızca programlarına yerleşen öğrencilerin mezun oldukları lise türleridir. Bulgular, bu öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun Anadolu ve genel liselerden mezun olduğunu göstermektedir. Söz konusu durum, ülkemizde genel ve Anadolu liselerinde okutulan yabancı dil (İngilizce) derslerinin sayıca, bir başka deyişle ders saati olarak meslek liselerindekilere oranla sayıca daha fazla olmasıyla açıklanabilir. Bununla birlikte,

Anadolu liselerinde İngilizce haricinde seçmeli ikinci yabancı dil olarak Fransızca ve Almanca dersleri de verilmekte ve özellikle kimi Anadolu liselerinde üniversite sınavlarında dil bölümlerini tercih edecek öğrenciler için özel dil sınıfları bulunmaktadır. Meslek liselerinde ise amaçları gereği tam tersi bir durum söz konusudur. Şöyle ki Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2010-2014 stratejik planına göre bu liselerdeki eğitimin amacı; ülkenin ekonomik ihtiyaçları karşılamak, küresel rekabet gücüne sahip beşerî sermaye oluşturmak, teknoloji ağırlıklı eğitim altyapısı ile topluma teknik ve mesleki eğitim hizmeti sunmak ve bilgi ekonomisinin ihtiyaç duyduğu nitelikli ve hareket kabiliyeti yüksek insan gücünü yetiştirmek şeklinde tanımlanmaktadır (MEB, 2009, s. 68). Böylelikle, mesleki ve teknik liselerde daha ziyade tercih edilen mesleki alana yönelik dersler ağırlıkta olup; yabancı dil derslerine ise gerektiği kadar önem verilmemektedir. Bu sebeple, meslek liselerinden mezun olan öğrencilerin yabancı dil bilgisi bakımından istenilen düzeyde olmadıkları için üniversitelerin yabancı dil bölümlerini tercih etmedikleri anlaşılmaktadır.

Fransızca bölümlerini tercih eden ve bu bölümlere yerleşen son kişilerin profillerine bakıldığında da ortalama en düşük puanlı öğrenci alımının Fransızca öğretmenliği programlarında, en yüksek puanlı alımların ise Fransız dili ve edebiyatı bölümlerinde olduğu görülmektedir. Bu programların diğer yabancı dil bölümleri içerisindeki sıralamalarına (Tablo 1) bakıldığında, özellikle de İngilizce bölümleriyle karşılaştırıldığında ise puan ve sıralama olarak daha gerilerde geldikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca, puanları gereği herhangi bir İngilizce programına yerleşemeyen öğrencilerin, genelde sıralama olarak daha gerilerde bulunan Almanca ve Fransızca programlarına yöneldikleri bilinmektedir.

80 sorudan oluşan LYS-5 yabancı dil sınavının net ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda ise her üç programında hemen hemen ortalama 41 net civarında sonuçlarla öğrenci aldıkları görülmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi bu programlara yerleşen öğrencilerin neredeyse tamamı aslında İngilizceden sınava girip, puanları İngilizce programlara yerleşmeye yetmediği için Fransızca bölümlerini tercih eden öğrenciler olduğu bilinmektedir. Söz konusu durumun bir diğer nedeni ise çalışmanın başında da vurgulandığı gibi, ortaöğretim sistemimizde Fransızca eğitim veren az sayıdaki özel ve resmi kurumların dışında Fransızcanın devlet okullarda birinci yabancı dil olarak öğretilmemesidir.

Diğer yandan, bütün yabancı dil bölümlerine olduğu gibi Fransızca bölümlerine de yerleştirmede dikkate alınan bir diğer ölçüt ise öğrencilerin YGS-3 ve YGS-4 sınav puanlarıdır. ÖSYM tarafından hazırlanan *Yükseköğretime Geçiş Sınavı* (YGS) sınavları içerik olarak Türkçe, Sosyal Bilimler, Matematik ve Fen Bilimleri sorularından oluşmaktadır. Yabancı dil programlarını tercih eden öğrenciler için bu sınavlarda sayısal kısımlardan daha ziyade Türkçe ve Sosyal Bilimler gibi sözel kısımlardan yaptıkları sorular, yani net sayıları yerleşmelerinde önem taşımaktadır, zira sözel soruların kat sayısı sayısal sorularinkine oranla daha fazladır (ÖSYM, 2021). Yukarıda Tablo 6'da da görüldüğü üzere son 5 yılda Fransızca programlarını tercih eden öğrencilerin YGS-3 ve YGS-4 sınav puanlarına bakıldığında her 3 programa da yerleşen öğrencilerin ortalama 250 puan civarında sonuçlar elde ettikleri ve başarı seviyesi bakımından da düzeylerinin düşük olduğu görülmektedir.

Son olarak bu programların Türkiye genelinde tercih edilme istatistiklerine bakıldığında da her birinin yıllık ortalama olarak 420 öğrenci tarafından tercih edildiği ve akabinde bu tercihler arasından da yaklaşık 45'nin ortalama beşinci tercihlerinde programlara yerleştikleri anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, Fransızca programlarını tercih eden öğrencilerin ağırlıklı olarak aynı zamanda Almanca öğretmenliği, Alman dili ve edebiyatı, turizm rehberliği, çeviribilim, İngiliz edebiyatı, karşılaştırmalı edebiyat gibi farklı dil/yabancı dil programlarını da tercih ettikleri görülmektedir. Dört yıllık bu lisans

programlarının haricinde ayrıca, az sayıda da olsa bankacılık, muhasebe, uluslararası ticaret ve finans gibi önlisans programlarını tercih ederek buralara yerleşen öğrenciler de bulunmaktadır.

Sonuç Yerine

Günümüzde İngilizce her ne kadar en çok kullanılan, tercih edilen ve küresel iletişim dili olarak kabul gören dillerden biri olsa da özellikle de Türkiye tarihi açısından geçmişi göz önünde bulundurulduğunda Fransızca, dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de önemli ve ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Fransızcanın hâlihazırda dünya üzerindeki yeri ve önemi açısından en güzel örneklerinden biri bu dilin konuşulduğu Afrika ülkeleridir. Hatta öyle ki dünyada Fransızca konuşan nüfusun büyük çoğunluğu Afrika kıtasında yaşamaktadır. *Uluslararası Fransızca konuşan Ülkeler Topluluğu* (Organisation Internationale de la Francophonie)'nin 2007 raporuna göre 31 Afrika ülkesinde yaşayan 115 milyon Afrikalı Fransızca'yı anadili ya da ikinci yabancı dil olarak konuşabilmektedir (OIF, 2007, s. 15-17). Böylelikle Fransızca, tüm dünyada en çok konuşulan ilk beş dil arasında yer alırken, özellikle Avrupa'da sanat, hukuk, uluslararası ilişkiler vb. alanlarda da ağırlıklı olarak kullanılan bir dil olma özelliğini taşımaktadır (Durmuş, 2018).

Ülkemizde Fransızca bölümlerinden mezun olan öğrencilerin istihdam edilme durumları göz önünde bulundurulduğunda ise bu öğrencilerin genelde kendi alanlarının dışında farklı birçok alanda istihdam edildiği bilinmektedir. Özellikle mütercim-tercümanlık bölümlerinden mezun öğrencilerin, pazarlama, dış ticaret, reklamcılık, yayıncılık, editörlük gibi iş alanlarına yöneldiği ve bu iş kollarında da farklı pozisyonlarda çalışabildikleri görülmektedir (Kanat, 2020).

Mütercim-tercümanlık bölümlerinin aksine Fransızca öğretmenliği bölümlerinden mezun olan öğrenciler ciddi bir istihdam zorluğu yaşamaktadırlar. Şöyle ki yaklaşık 20 yıldır ülkemizde bu programlardan mezun olan öğretmen adaylarının neredeyse hiçbirinin ataması yapılmamaktadır. Geçtiğimiz beş yıl (2016-2020) içerisinde yapılan atamalara bakıldığında ise her sene ÖSYM tarafından yapılan *Yabancı Dil Sınavı* (YDS) ve *Kamu Personeli Seçme Sınavı* (KPSS) sınavlarından gerekli puanları alarak ataması yapılan öğretmen sayısı sadece üç olduğu görülmektedir. Ülkemizde her yıl farklı branşlarda 40 bine yakın öğretmen ataması yapılmasına rağmen bu branşta ise neredeyse sadece tek bir atamanın yapılması, hatta kimi yıllarda atama dahi yapılmaması mezun öğrencilerde derin bir hayal kırıklığı yaratmaktadır (MEB Haberleri, 2021).

Diğer yandan ülkemizde ortaöğretimde Fransızca ile birlikte ikinci yabancı dil olarak öğretilen Almancanın durumu ise tam tersidir. Bu branşın 2016-2020 yılları arasındaki atama verilerine bakıldığında ise 840 adayın atandığı görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı nezdinde resmi statüleri gereği eşit düzeyde (ikinci yabancı dil) olmalarına rağmen uygulamada söz konusu uygulama Fransızca aleyhine bir durum teşkil etmekte, bu da tam bir fırsat eşitsizliğine neden olmaktadır. Şöyle ki dünya genelinde neredeyse sadece Almanya ve Avusturya dışında başka bir ülkede konuşulmayan bir dilin branş öğretmenlerine bu denli atama hakkı verilirken, girişte de değinildiği gibi günümüzde beş kıtada yaklaşık 300 milyon insan tarafından konuşulan büyük bir dünya diline neredeyse herhangi bir atama hakkı verilmemesi anayasal eşitlik ilkesiyle çeliştiği gibi uygulamada da haksız bir duruma işaret etmektedir.

Sonuç olarak, Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de hedeflediği çağdaş uygarlık düzeyine yükselmek, bilişim çağına ayak uydurmak, batılı ülkelerle ilişkilerimizi geliştirmek ve özellikle Fas, Cezayir, Tunus ve Moritanya gibi Mağrip ülkeleri ve Sahra altı Fransızca konuşulan (Frankofon) ülkeler ile ilişkilerimizi sağlamlaştırmak için iyi düzeyde Fransızca bilmek

gerekmektedir. Böylelikle Fransızca, bir yabancı dil olarak eğitim sistemimiz içerisinde ilköğretimden başlayarak acilen öncelenerek eskisi gibi hak ettiği değeri görmeli ve Fransızca bölümlerinden mezun öğrenciler de bu sistem içerisinde istihdam edilerek desteklenmelidirler.

Kaynakça

- Akçapınar, G., Altun, A., & Aşkar, P. (2016). Çevrimiçi öğrenme ortamındaki farklı öğrenci profillerinin kümeleme yöntemi ile belirlenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 6(2), 46-64. <http://dx.doi.org/10.17943/etku.91440>
- Altun, A. (1994). Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesinin öğrenci profili: 1994-1995 öğretim yılında kayıt yaptıran öğrenciler. *İletişim Fakültesi Yıllığı-1994 İçinde* (ss. 1-12). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Altunay, T. E. (2010). *Öğrenci profili ve onların Türkiye’de özel üniversiteleri tercih etme nedenleri* [Y. Lisans Tezi]. Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arık, M. (2009). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi ortaöğretim fen ve matematik alanları eğitimi bölümü kimya eğitimi anabilim dalı öğrenci profili* [Y. Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Arslan, M. (2004). Eğitim Sistemimizin kapanmayan yararı: Yükseköğretime geçiş. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(16), 37-51. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erusosbilder/issue/23749/253025>
- Arslan, M. (2012). Tarihi süreçte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi-öğrenimi çalışmaları. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 167-188. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ksusbd/issue/10275/126071>
- Atasever, S. (2007). *Gazi Üniversitesi öğrenci profili* [Y. Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Avcı, C., & Kartal, E. (2021). *İnci Sözlük’te yabancı dil olarak Fransızca: Fransızca başlıklı girdilerin Web tabanlı söylem çözümlemesi yoluyla incelenmesi*. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 1049-1066. <https://doi.org/10.29000/rumelide.995488>
- Başak, O., Bilgin, M. D., Dişçigil, G., & Boylu, Ş. (2007). Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrenci profili: Türkiye’de tıp fakültelerine öğrenci seçmede yeni yaklaşımlara gereksinim var mı? *Tıp Eğitimi Dünyası*, (24), 16-22. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/199216>
- Berberoğlu, G., & Kalender, İ. (2005). Öğrenci başarısının yıllara, okul türlerine, bölgelere göre incelenmesi: ÖSS ve PISA analizi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 4(7), 21-35. http://kalenderi.bilkent.edu.tr/oss_pisa.pdf
- Bozavlı, E. (2013). Erken yaşta yabancı dil öğretiminin tarihsel süreci ve amaçları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1561-1574. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/209970>
- Bozkurt, Y., & Şener, G. (2013). Üniversite öğrencilerinin profilini belirlemeye yönelik bir araştırma: Meslek yüksekokulu ve fakülte öğrencilerinin karşılaştırılması. *Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 3(1), 94-108. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erciyesiletisim/issue/5868/77630>

- Çevik, O., & Yiğit, S. (2009). Eğitim Fakültesi öğrencilerinin profillerinin belirlenmesi: Amasya Üniversitesi örneği-. *Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 33(1), 89-106. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cumusosbil/issue/4340/59304>
- Çiçek, H. G., Baykul, A., & Keleş, M. K. (2014). Öğrenci profilinin değerlendirilmesine yönelik bir alan araştırması: Süleyman Demirel Üniversitesi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (33), 171-186. <https://dergipark.org.tr/tr/download/issue-file/1128>
- Demir, B., & Subaşı, Ş. (2008). Muhasebe programlarına sınavsız geçiş hakkı olan öğrencilerin profili ve muhasebe mesleğine bakışları. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (37), 88-97. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mufad/issue/35611/395672>
- Demircan, Ö. (1988). *Dünden bugüne Türkiye'de yabancı dil*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim okullarında yabancı dil öğretimi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Erdoğan, İ. (2019). *Ki kare istatistiğine dayalı ilişki ölçüleriyle üniversite öğrenci profilinin istatistiksel analizi* [Y. Lisans Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
- Eret-Orhan, E., & Ok, A., (2014). Öğretmenlik programlarını kimler tercih ediyor? Adayların giriş özellikleri ve öğretmenliğe yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(4), 75-92. <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/yonetim/icerik/makaleler/46-published.pdf>
- Genç, H. (2015). *Gazi üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı öğrenci profilinin incelenmesi* [Y. Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gülhan, A. (2017). *Meslek liseleri yöneticileri gözüyle meslek liselerinin önemi, mevcut durumu, sorunları ve çözüm önerileri* [Y. Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gürüler, H., Karahasan, M., & İstanbullu, A. (2007). Üniversite öğrenci profilini belirleme Muğla Üniversitesi veri tabanları üzerinde durum çalışması. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 27-37. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/musbed/issue/23521/250605>
- Güzelyürek Çelik, P., & Özcan, L. (2017). ÖSYS/ LYS-5 sınavının çeviribilim lisans programlarına yerleştirilen öğrenci dil profili açısından değerlendirilmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(15), 397-412. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11731>
- İssi, A. D. (2008). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı öğrenci profili* [Y. Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kartal, S. (2009). Üniversiteye girişte bölgeler arası fırsat eşitsizliği. *Verimlilik Dergisi*, (2), 1--13. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/verimlilik/issue/21747/233826>
- Keskin, N., Koraltan A., & Öztürk, Ö. (2010). Pamukkale Üniversitesi Buldan MYO öğrenci profili. *MYO-ÖS 2010 Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu* (21-22 Ekim 2010) *Bildirileri İçinde* (ss. 1-10). Düzce.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/susbid/issue/54983/727462>

- Kozikoğlu, İ. & Kayan, M. F. (2018). Akademisyenlerin bakış açısıyla eğitim fakültelerindeki değişim: öğrenci profili, taban puan uygulaması ve öğrenci seçimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(6), 1863-1873. <http://dx.doi.org/10.24106/kefdergi.2206>
- Kurbanoglu, S. S. (2004). Bilgi ve belge yönetimi bölümlerinde öğrenci profili. *Bilgi Dünyası*, 5(1), 1-18. <http://eprints.rclis.org/7372/1/1-18.pdf>
- Kuru, E., & Pepe, K. (2002). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik profilleri, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 253-265. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/tr/pub/issue/6766/91049>
- Kuşçu, E. (2018). Üniversite öğrencilerinin ikinci yabancı dil olarak Fransızca öğrenme profilleri: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Fen-Edebiyat Fakültesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 1-9. <http://dx.doi.org/10.24106/kefdergi.354635>
- Kuştepelı, Y. R., & Gülcan, E. Y. (2002). Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi öğrenci profili. *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 3(2), 98-114. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ifede/issue/4608/62925>
- Küçükaskan, Ö., & Bulut, İ. (2019). Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültesinin öğrenci profili üzerine bir araştırma. *Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*, 12(1), 1-6. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/duvetfd/issue/46664/585143>
- Ming, J.S.K. (2010). Institutional factors influencing students' college choice decision in Malaysia: A conceptual framework. *International Journal of Business and Social Science*, 1(3), 53-58. <http://www.ijbssnet.com/journals/Vol. 1 No. 3 December 2010/6.pdf>
- Onat Kocabıyık, O., & Donat Bacioğlu, S. (2019). Trakya Üniversitesi uluslararası öğrenci profilini ve oryantasyon gereksinimlerini belirleme çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(1), 161-172. <http://dx.doi.org/10.24315/tred.469661>
- Özçelik, N. (2013). Üniversite öğrencilerinin ikinci yabancı dil öğrenme profilleri (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Fransız Dili Eğitimi örneği). *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 123-147. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erziefd/issue/6010/80165>
- Özsoy, S. (2004). Üniversite öğrenci profili kavramsal bir çözümleme ve Türkiye ye ilişkin bazı ampirik bulgular. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 301-334. <https://doku.tips/edoc/niiversite-renci-profil-i-kavramsal-bir-zmleme-ve-trkiye-ye-ylikin-bazy-ampirik-bulgular.html>
- Öztürk, G., & Gürbüz, N. (2013). The impact of gender on foreign language speaking anxiety and motivation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, (70), 654-665. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.01.106>
- Sakaoğlu, N. (1991). *Osmanlı eğitim tarihi*. İstanbul: İletişim.
- Sandal, E. K., & Karademir, N. (2013). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü öğrencilerinin profili, beklenti ve sorunlarının değerlendirilmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2), 129-155. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ksusbd/issue/10273/126044>

- Sarıhan, E. O., Duru, A., & Parlakay, O. (2015). Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrenci profili ve sosyo ekonomik yapısı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20(2), 52-59. <https://dergipark.org.tr/pub/mkuzfd/issue/19638/209648>
- Soutar, G., & Turner, J.P. (2002). Students' preferences for university: a conjoint analysis. *The International Journal of Educational Management*, 16(1), 40-45. <https://doi.org/10.1108/09513540210415523>
- Şenol, H., & Tüfekci, Ö. K. (2007). Muhasebe Programında eğitim gören öğrencilerin profili ve beklentileri: SDÜ Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(5), 151-163. <https://dergipark.org.tr/pub/sbe/issue/23203/247844>
- Şimşek, O. (2016). Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü öğrenci profili üzerine bir araştırma. *Belgü*, 2(3), 65-87. <https://dergipark.org.tr/pub/belgu/issue/37866/437522>
- Tekin, M. E. (2014). Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrenci profili. *Eurasian Journal Veterinary Science*, 30(4), 181-187. <https://dergipark.org.tr/pub/eurasianjvetsci/issue/24798/261996>
- Tösten, R., Anık, S., & Kayan, M. S. (2016). Siirt Üniversitesi öğrenci profili ve harcama analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(7), 41-58. <https://dergipark.org.tr/pub/susbid/issue/26950/284239>
- Tuncer, H. (2005). *Eski ve yeni diplomasi*. Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Tuncer, H. (2006). *Küresel diplomasi*. Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Uçar, R. (2017). İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin profili akademik eğilimleri ve aldıkları eğitime ilişkin memnuniyet algıları. *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8(2), 97-170. <https://dergipark.org.tr/pub/ifd/issue/32024/546280>
- Uluğ, M., Karadayı, E. F., & Üge, M. B. (2004). Maltepe Üniversitesi öğrenci profili araştırması. *Maltepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (2), 79-126.
- Ulusoy, H., Karabulut, N., & Aydın, J. C. (2014). Türkiye'de sağlık yönetimi alanında lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerin genel profilinin belirlenmesine yönelik bir çalışma. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 1(2), 10-22. <http://dx.doi.org/10.17681/hsp.96474>
- Yavuzer, H., & Kahraman, A. B. (2014). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ve öğrenci profili. *Cappadocia Journal of History and Social Sciences*, (3), 23-34. <http://dx.doi.org/10.17295/ataunidcd.316850>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Çevrimiçi Kaynaklar

- Bursa Uludağ Üniversitesi Fransız Dili Eğitimi ABD. (2021). <http://bilgipaketi.uludag.edu.tr/Programlar/Detay/45?AyID=26>
- Durmuş, B. (2018, 26 Temmuz). Fransızca öğrenmek için 7 geçerli neden. *Net Tercüme Hizmetleri*. <https://www.nettercume.com.tr/fransizca-ogrenmek/>

-
- Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü. (2021). <http://www.hafde.hacettepe.edu.tr/tarihce.shtml>
- Hacettepe Üniversitesi Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı. (2021). http://www.mtb.hacettepe.edu.tr/tr/menu/vizyon_misyon-11
- Kanat, E. B. (2020, 7 Kasım). Fransızca Öğretmenliği Bölümü. *Enstitü: Herkes için Eğitim*. <https://www.iienstitu.com/blog/fransizca-ogretmenligi-bolumu>
- MEB Haberleri. (2021). Fransızca branşına ait atama istatistik bilgileri. *MEB Haberleri*. <https://www.mebhaberleri.com/tabani-puanlar/meb/fransizca-ogretmenligi-tabani-puanlari/1417>
- OIF. (2007). *La Francophonie dans le monde 2006-2007*. Paris: Nathan. <https://www.francophonie.org/sites/default/files/2019-10/Synthese-Langue-Francaise-2006-2007.pdf>
- ÖSYM. (2021). *Yükseköğretim Programlarına Alınacak Öğrencilerin Seçimi İçin Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS)*. <https://www.osym.gov.tr/TR,8832/hakkinda.html>
- Özgür, B. (2020, 23 Aralık) Hangi yabancı diller öğrenilmeye değer? *Enstitü Herkes İçin Eğitim*. <https://www.iienstitu.com/blog/hangi-yabanci-diller-ogrenilmeye-deger>
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı (2009). *MEB 2010-2014 Stratejik Planı*. http://sgb.meb.gov.tr/str_yon_planlama_v2/mebstratejikplan.pdf